

si dovoluje Vás pozvat na seminář

Právní význam názoru nebo stanoviska nezletilého dítěte

**Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí
Akreditace Ministerstva vnitra České republiky**

Datum a místo konání: 14. ledna 2020, 9:00 – 15:00

Školící prostory společnosti, Trinity Office House, Trnitá 3, Brno

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

asistent soudce Ústavního soudu a lektor na Právnické fakultě Masarykovy univerzity se čtrnáctiletou praxí v oblasti vzdělávání úředníků, autor řady odborných českých a zahraničních publikací, autor učebnice rodinného práva a komentářů k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, exekučnímu řádu a zákonu o zvláštních řízeních soudních, člen Světové organizace pro rodinné právo

Činnost orgánů sociálně-právní ochrany dětí je ze své podstaty (s přípuštěním výjimek) zaměřena na rozhodování o postupech, které by měly vycházet ze **skutečného stavu výchovného prostředí**. Je proto nezbytné, aby byly zjištěny **všechny okolnosti, na jejichž základě lze správně a spravedlivě rozhodnout** o krocích, které by měly zajistit naplnění nejlepšího zájmu dítěte a jeho blaha. Nedílnou součástí správní činnosti je dokazování, které lze definovat jako proces, v jehož rámci je prokazována správnost či pravdivost sporných tvrzení či skutečností. Výslech účastníka jako důkazní prostředek přichází v úvahu i u dítěte. Vedle bezprostřední vazby na dokazování lze ve vyslechnutí dítěte spatřovat i další významný rozměr, a to **zjištění názoru nebo stanoviska jako přednostní identifikační složku nejlepšího zájmu dítěte**, kdy i české právní předpisy uvádějí, že **názoru dítěte se věnuje patřičná pozornost**. Nabízený program se proto soustředí jak na otázku **samotného procesu zjišťování názoru nebo stanoviska dítěte**, tak na jejich **vlastní zakomponování do rozhodnutí nebo volby patřičných kroků**. Zdůrazněny budou zejména situace, kdy **orgán sociálně-právní ochrany dětí nebo civilní soud nejsou povinny k názoru dítěte přihlédnout**, s detailním rozborem všech čtyř dovolených důvodů takového postupu. Upozorněno bude i na novinky vyplývající z rozhodovací praxe Ústavního soudu, který v květnu 2018 tento výčet doplnil o novou možnost. **Rozlišeno bude také právo vyjádřit názor a povinnost jej zjistit.**

Závěr bude věnován konzultacím. Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat (max. 3 pracovní dny před konáním kurzu) na kontaktní e-mail **david@kolumbuspm.cz**.

Obsah kurzu:

- **Princip nejlepšího zájmu dítěte v legislativě**
  - Úvod do problematiky
  - Zakotvení principu v Úmluvě o právech dítěte a jeho projevy v občanském zákoníku, zákonu o sociálně-právní ochraně dětí a dalších právních předpisech
  - Participační práva dítěte jako složka principu 3P zakotveného v Úmluvě
  - Názor dítěte jako přední a nikoliv nejvyšší hledisko
  - Judikatura k charakteru nejlepšího zájmu, zejména názoru dítěte

- **Náзор a stanovisko dítěte v právní úpravě**
  - Zakotvení participačních práv
    - Úmluva o právech dítěte
    - občanský zákoník
    - zákon o sociálně-právní ochraně dětí
    - procesní předpisy
  - Domněnka, že dítě je schopno přijímat informace a formulovat názory od 12 let
    - vyvrátitelný charakter domněnky
    - posouzení rozumové a volní vyspělosti dítěte
    - věk jako zakázané kritérium, zdůraznění podpůrného charakteru věku dítěte
  - Terminologie
    - přání dítěte - projevy v právním řádu
    - stanovisko dítěte - projevy v právním řádu
    - názor dítěte - projevy v právním řádu
    - obsahové rozdíly v uvedených termínech

- **Zjišťování názoru nebo stanoviska dítěte**

- Zjišťování názoru nebo stanoviska civilním soudem nebo OSPOD
- Oprávnění civilního soudu požádat OSPOD o zjištění názoru nebo stanoviska dítěte
  - možnosti OSPOD odmítnout soudu spolupráci
- Rozlišení mezi zjištěním názoru nebo stanoviska a dovozením názoru nebo stanoviska
  - postup v případech, kdy dítě není schopno názor nebo stanovisko projevit
- Metody zjišťování názoru nebo stanoviska
  - nestrannost orgánu a vyslychající osoby
  - neutrální podmínky - výslech dítěte o samotě, nemožnost slíbení dítěti, že se rodiče o jeho výpovědi nedozvědí
  - možnost vyslechnutí dítěte bez předchozího upozornění, zejména o přestávce ve škole
  - zákaz sugestivních otázek
  - zákaz kapiózních otázek
  - právo zástupce dítěte být přítomen výslechu
  - protokolace výpovědi
  - řádné poučení dítěte o jeho právech a povinnostech
- Judikatura ke zjišťování názoru nebo stanoviska

- **Hodnocení názoru nebo stanoviska**

- Volné hodnocení podkladů
- Hodnocení rozhodujícím subjektem
- Odůvodnění hodnocení
- Názor dítěte jako přední hledisko
- Kdy zájem dítěte ustupuje zájmu jiné osoby?
- Kdy názor nebo stanovisko dítěte ustupuje jiné složce nejlepšího zájmu?
- Test proporcionality
- Kdy se k názoru nebo stanovisku dítěte nepřihlíží?
  - dítě není vyspělé
  - názor nebo stanovisko nejsou vážné nebo svobodné - dítě je ovlivněno
  - dítě si názorem škodí - názor dítěte je v rozporu s právem na zdraví (dítě kouří, pije, užívá omamné látky) nebo na vzdělání (dítě odmítá chodit do školy)
  - dítě nechrání své zájmy, ale zájmy jiných osob - dítě souhlasí s řešením jen proto, aby vyhovělo rodičům apod.